

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 27 czerwca 2017 r.

Pozycja 112

POSTANOWIENIE z dnia 20 czerwca 2017 r. Sygn. akt Ts 124/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Leon Kieres – przewodniczący i sprawozdawca
Zbigniew Jędrzejewski
Lech Morawski,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 stycznia 2017 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej S.A.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

UZASADNIENIE

1. We wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 17 czerwca 2016 r. (data nadania) skardze konstytucyjnej, sporządzonej przez adwokata, S.A. (dalej: skarżąca) zarzuciła niezgodność: po pierwsze – art. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 176, poz. 1236; dalej: ustawa z 2007 r.) w związku z art. 14 ust. 1-4 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 25, poz. 202, ze zm.; dalej: u.r.p.w.e.), w brzmieniu obowiązującym do 9 października 2007 r., z art. 2 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji; po drugie – art. 2 ustawy z 2007 r. z art. 2 Konstytucji.

Zdaniem skarżącej art. 2 ustawy z 2007 r. w związku z art. 14 ust. 1-4 u.r.p.w.e. (w brzmieniu obowiązującym do 9 października 2007 r.) narusza art. 2 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji przez to, że różnicuje sytuację prawną wprowadzających pojazdy, którzy uiścili opłatę za brak sieci zbierania pojazdów za 2006 r. do 9 października 2007 r. oraz sytuację prawną wprowadzających pojazdy, którzy nie uiścili przedmiotowej opłaty we wskazanym terminie oraz w stosunku do których postępowanie w sprawie określenia wysokości opłaty za brak sieci zostało wszczęte po tym terminie. Z kolei art. 2 ustawy z 2007 r. jest – w przekonaniu skarżącej – niezgodny z art. 2 Konstytucji przez to, że „w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości interpretacyjnych nie pozwala ustalić jego zakresu zastosowania”.

2. Postanowieniem z 19 stycznia 2017 r. Trybunał Konstytucyjny – na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 61 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej:

ustawa o TK) – odmówił nadania dalszego biegu skardze z powodu niedopuszczalności orzekania.

2.1. Odwołując się m.in. do poglądów prawnych zawartych w postanowieniach pełnego składu z 24 października 2001 r. w sprawie SK 10/01 (OTK ZU nr 7/2001, poz. 225) oraz z 23 stycznia 2002 r. w sprawie Ts 105/00 (OTK ZU nr 1/B/2002, poz. 60), Trybunał stwierdził, że skarga konstytucyjna nie spełnia kryteriów określonych w art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy o TK, gdyż powołane przez skarżącą wzorce kontroli (art. 2 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji – względem art. 2 ustawy z 2007 r. w związku z art. 14 ust. 1-4 u.r.p.w.e. w brzmieniu obowiązującym do 9 października 2007 r.; art. 2 Konstytucji – względem art. 2 ustawy z 2007 r.) nie wyrażają samoistnych praw podmiotowych.

2.2. Niezależnie od powyższego Trybunał stwierdził, że nawet, gdyby przyjąć, iż art. 2 czy art. 32 ust. 1 Konstytucji mogą być samoistnymi źródłami praw lub wolności jednostki (a przez to ich powołanie przez skarżącą w niniejszej sprawie nie stanowiłoby uchybienia formalnego skargi), to i tak rozpoznanie merytoryczne sformułowanych w niniejszej sprawie zarzutów byłoby niemożliwe z powodu ich oczywistej bezzasadności (art. 61 ust. 4 pkt 3 ustawy o TK). Nie można było bowiem uznać za zasadny pogląd, zgodnie z którym – z jednej strony – nałożenie na skarżącą (i inne podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż samochodów) obowiązku zapewnienia sieci zbierania pojazdów, a z drugiej – brak możliwości skorzystania przez skarżącą z mechanizmu miarkowania opłaty z tytułu braku sieci zbierania pojazdów (art. 14 ust. 1 i 5-6 u.r.p.w.e. w brzmieniu nadanym przez art. 1 ustawy z 2007 r.) za 2006 r. – w przeciwieństwie do 2007 r. (art. 2 ustawy z 2007 r.) oraz lat następnych – prowadzi do naruszenia istoty zasady równości czy zasady sprawiedliwości społecznej. Tym bardziej, że ustawodawca w ustawie z 2007 r. nie dokonał – z mocą wsteczną – żadnego rozróżnienia podmiotowego lub przedmiotowego w zakresie naliczania opłaty za 2006 r., które mogłoby przełożyć się w sposób dyskryminujący na pozycję skarżącej w stosunku do innych podmiotów objętych regulacją u.r.p.w.e.

2.3. Ponadto Trybunał wskazał, że zaskarżone w niniejszej sprawie przepisy były już przedmiotem kontroli w wyroku z 9 lipca 2012 r. w sprawie P 8/10 (OTK ZU nr 7/A/2012, poz. 75), w którym orzeczono, iż art. 14 ust. 1-4 u.r.p.w.e. (w brzmieniu obowiązującym do dnia wejścia w życie ustawy z 2007 r.) w zakresie, w jakim nie różnicuje wysokości opłaty za brak sieci z uwagi na stopień pokrycia siecią terytorium kraju, jest zgodny z wynikającą z art. 2 Konstytucji zasadą adekwatności (proporcjonalności) rozwiązań ustawodawczych do zakładanego celu regulacji, a art. 2 ustawy z 2007 r. w zakresie, w jakim nakazuje stosować do obliczania opłaty za brak sieci w 2006 r. art. 14 ust. 1-4 u.r.p.w.e. (w pierwotnym brzmieniu), jest zgodny z wynikającą z art. 2 Konstytucji zasadą adekwatności (proporcjonalności) rozwiązań ustawodawczych do zakładanego celu regulacji.

2.4. Odpis postanowienia Trybunału został doręczony pełnomocnikowi skarżącej 26 stycznia 2017 r.

3. We wniesionym do Trybunału Konstytucyjnego 2 lutego 2017 r. (data nadania) zażaleniu, sporządzonym przez adwokata, skarżąca zarzuciła postanowieniu z 19 stycznia 2017 r., że „Trybunał Konstytucyjny niezasadnie uznał, iż podstawą wniesienia przez skarżącą skargi konstytucyjnej w niniejszej sprawie nie może być powołanie się na naruszenie art. 2 w zw. z art. 32 ust. 1 Konstytucji i wynikające z nich zasady sprawiedliwości społecznej oraz równości i w konsekwencji odmówił nadania dalszego biegu skardze dalszego biegu, podczas gdy w ocenie skarżącej przepisy te mogą stanowić wzorzec kontroli aktu normatywnego

w ramach skargi konstytucyjnej, w szczególności z uwagi na dające się wywieść z art. 32 ust. 1 Konstytucji prawo do równego traktowania przez władze publiczne, a co za tym idzie w niniejszej sprawie niezasadnym jest odmowa nadania skardze dalszego biegu”. Skarżąca podniosła przy tym, że wyrokach z 8 grudnia 1999 r. w sprawie SK 19/99 (OTK ZU nr 7/1999, poz. 161) oraz 12 grudnia 2001 r. w sprawie SK 26/01 (OTK ZU nr 8/2001, poz. 258) Trybunał dopuścił możliwość powoływania art. 2 Konstytucji jako samoistnego wzorca kontroli w sprawach inicjowanych skargą konstytucyjną.

Ponadto skarżąca zarzuciła Trybunałowi, że „niezasadnie uznał, iż zarzuty sformułowane w skardze są oczywiście bezzasadne, albowiem w ocenie skarżącej są one jak najbardziej uzasadnione, albowiem art. 2 [ustawy z 2007 r.] (...) w zw. z art. 14 [u.r.p.w.e.] (...) w brzmieniu obowiązującym do dnia 9 października 2007 r. w takim zakresie, w jakim nakłada na wprowadzających pojazdy, którzy nie zapewnili sieci zbierania pojazdów i zapłacili opłatę za brak sieci za 2006 r., obowiązek uiszczenia opłaty za brak sieci według surowszych zasad obowiązujących do dnia 9 października 2007 r. oraz nie nakłada takiego obowiązku na podmioty tak samo zobowiązane do zapłaty opłaty za brak sieci za 2006 r., które to jednak tej opłaty nie uiszczyły dobrowolnie, jest sprzeczny z art. 2 w zw. z art. 32 ust. 1 Konstytucji”.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy o TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 7 ustawy o TK).

2. Trybunał Konstytucyjny w obecnym składzie stwierdza, że zaskarżone postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty sformułowane przez skarżącą w zażaleniu nie zasługują na uwzględnienie.

3. Odnosząc się do kwestii wzorców kontroli, Trybunał stwierdza, że z konstrukcji skargi konstytucyjnej, określonej w art. 79 ust. 1 Konstytucji, wynika, iż jej celem jest ochrona przysługujących skarżącemu konstytucyjnych praw i wolności, naruszonych na skutek wydania ostatecznego rozstrzygnięcia na podstawie przepisu, którego konstytucyjność jest kwestionowana. Zgodnie z art. 54 ust. 1 pkt 2 ustawy o TK (w dacie wniesienia analizowanej skargi: art. 48 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym, Dz. U. poz. 1157; dalej: ustawa o TK z 2016 r.), na skarżącym ciąży obowiązek wskazania naruszonego prawa lub wolności konstytucyjnej oraz określenia sposobu, w jaki do tego naruszenia doszło. Z art. 67 ust. 1 ustawy o TK wynika, że Trybunał, orzekając, jest związany granicami wniosku, pytania prawnego lub skargi. W niniejszej skardze konstytucyjnej skarżąca upatrywała naruszenia przez zaskarżone przepisy – odpowiednio – art. 2 w związku z art. 32 Konstytucji oraz art. 2 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny przypomina, że wywodzone z art. 2 i art. 32 ust. 1 Konstytucji zasady, na które powołuje się skarżąca, nie mogą stanowić samoistnej podstawy skargi konstytucyjnej z powodów obszernie wyjaśnionych w uzasadnieniach postanowień pełnego składu TK w sprawach Ts 105/00 oraz SK 10/01.

W tym miejscu należy zauważyć, że stosownie do art. 37 ust. 1 pkt 1 lit. e *in fine* ustawy o TK (poprzednio: art. 26 ust. 1 pkt 1 lit. f *in fine* ustawy o TK z 2016 r.; pierwotne brzmienie art. 44 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym, Dz. U. poz. 1064, ze zm.; art. 25 ust. 1 pkt 1 lit. e *in fine* ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym, Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.) odstępienie od poglądu prawnego wyrażonego w orzeczeniu Trybunału wydanym w pełnym składzie wymaga

wydania orzeczenia w takim samym składzie; w konsekwencji, dopóki to nie nastąpi, wszystkie składy orzekające TK są związane takim poglądem prawnym (zob. np. postanowienie TK z 24 stycznia 2013 r., Ts 349/11, OTK ZU nr 1/B/2013, poz. 106 oraz wyrok TK z 9 grudnia 2015 r., K 35/15, OTK ZU nr 11/A/2015, poz. 186).

Trybunał w obecnym składzie ma świadomość, że w przywołanych przez skarżącą sprawach SK 19/99 oraz SK 26/01 rozpoznano merytorycznie skargi konstytucyjne, w których art. 2 i art. 32 ustawy zasadniczej miały charakter wzorców samoistnych. Co do wyroku w sprawie SK 19/99 należy zauważyć, że zapadł 8 grudnia 1999 r. przed wydaniem postanowień pełnego składu w sprawach SK 10/01 (24 października 2001 r.) i Ts 105/00 (23 stycznia 2002 r.). Natomiast wyrok w sprawie SK 26/01 został wydany w składzie pięciu sędziów 12 grudnia 2001 r., czyli już po uznaniu przez pełny skład o braku samoistnego charakteru art. 32 ustawy zasadniczej jako wzorca w sprawach skargowych (SK 10/01), a przed tożsamą wypowiedzią pełnego składu odnośnie do art. 2 Konstytucji (Ts 105/00). Powstałe w ten sposób rozbieżności w interpretacji przepisów konstytucyjnych, wynikające z dokonania odmiennej wykładni przez poszczególne składy orzekające Trybunału Konstytucyjnego, *per se* nie stanowią jeszcze podstawy do uznania dopuszczalności rozpoznania merytorycznego zarzutu niezgodności kwestionowanych w niniejszej sprawie przepisów z art. 2 i art. 32 Konstytucji. Przyjęcie odmiennego zapatrywania prawnego przez Trybunał (niezależnie od składu) przed wydaniem postanowień pełnego składu w sprawach Ts 105/00 i SK 10/01, jak też przez składy pięciu lub trzech sędziów po wydaniu przedmiotowych postanowień, z proceduralnego punktu widzenia nie jest wiążące dla Trybunału Konstytucyjnego w niniejszej sprawie (por. np. postanowienia TK z dnia: 2 lipca 2013 r., Ts 39/12, OTK ZU nr 4/B/2013, poz. 369; 9 czerwca 2015 r., Tw 13/14, OTK ZU nr 3/B/2015, poz. 209). Ponadto należy zwrócić uwagę, że skarżąca nie przedstawiła w uzasadnieniach skargi konstytucyjnej oraz zażalenia żadnych argumentów, które przemawiałyby za odstąpieniem w jej sprawie od dotychczasowego zapatrywania prawnego w przedmiocie art. 2 i art. 32 Konstytucji i przekazania niniejszej sprawy do rozpoznania przez Trybunał w pełnym składzie.

4. Odnosząc się zaś do kwestii oczywistej bezzasadności zarzutów, Trybunał w pełni podziela argumentację zawartą w punkcie 4 uzasadnienia postanowienia z 19 stycznia 2017 r., gdyż jest ona spójna, a skarżąca w zażaleniu nie zdołała jej podważyć, ograniczając się jedynie do sparafrazowania uzasadnienia skargi konstytucyjnej (por. s. 3-7 zażalenia ze s. 6-11 skargi).

Z przedstawionych wyżej powodów – na podstawie art. 61 ust. 8 ustawy o TK – postanowiono jak w sentencji.